UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Departamentul de Etnologie şi Antropologie Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Cultură şi societate – tradiţie şi modernitate (în limba maghiară)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**LMM2171** Antropologia imaginarului – teorii şi metode de analiză **(în lb. maghiară)**							
2.2 Titularul activităţilor de curs	**Prof. Dr. Tánczos Vilmos**							
2.3 Titularul activităţilor de seminar	**Prof. Dr. Tánczos Vilmos**							
2.4 Anul de studiu	**II**	2.5 Semestrul	**3**	2.6 Tipul de evaluare	**E**	2.7 Regimul disciplinei	Conţinut	DSIN
							Obligativitate	da

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activităţi didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	*28*
Distribuţia fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					*35*
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					*35*
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					*20*
Tutoriat					*2*
Examinări					*2*
Alte activităţi.....					

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore pe semestru	200
3.9 Numărul de credite	8

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	–
4.2 de competenţe	–

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă
5.2 de desfăşurare a seminarului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă

6. Competenţe specifice acumulate

Competenţe profesionale	• Cunoaşterea, înţelegerea conceptelor, teoriilor şi metodelor de bază ale domeniului şi ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională. • Descrierea si prezentarea conceptelor, teoriilor si metodelor de bază relevante pentru analiza diverselor tipuri de fapte culturale. • Identificarea principalelor modalităţi de comunicare a cunoştinţelor de specialitate, precum şi a particularităţilor si implicaţiilor acestora. • Descrierea si prezentarea principiilor şi formelor principale de organizare şi funcţionare a instituţiilor socio-culturale. • Explicarea prin contextualizare multiplă a faptelor culturale. • Aplicarea analizei de conţinut la studiul unui fapt cultural.

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

Competenţe transversale	• Prezentarea orală şi scrisă, cu un grad ridicat de claritate, în conformitate cu standardele academice, a unor fapte culturale cu un nivel redus şi mediu de complexitate. • Elaborarea şi tehnoreactarea în format electronic a unei documentări pe o temă de specialitate, în condiţii de limită de timp şi dimensiuni. • Elaborarea unor proiecte de promovare a comunicării interculturale.

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competenţe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul are ca scop studierea diferitelor teorii despre imaginar în etnosemiotică, în iconologie, precum şi în semiotica generală a culturii. Cursul se bazează pe noţiunile de bază ale arhetipurilor psihologice şi pe noţiunile generale de simbolistică (imaginar, subconştientul colectiv al lui Jung, simbol, arhetip, scheme etc.) Cursul urmează prezentarea istorică a expresiei simbolice de-a lungul secolelor şi studierea principalelor teorii despre imaginar din secolul XX (şcoala iconologică din Hamburg, teoria imaginii la gânditori maghiari şi români contemporani, teorii despre ars memoriae în folclor etc.).
7.2 Obiectivele specifice	Seminariile au ca scop aplicarea în practică a noţiunilor deja însuşite. Discuţiile în cadrul seminariilor ajută studenţii la cercetarea unor teme proprii, precum şi la elaborarea tezelor de masterat.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii**
Tema 1 Introducere: iconologie şi iconografie. Funcţiile imaginilor.	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 2 Simbolismul miturilor. Teme simbolice în mitologia modernă	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 3 Concepţia platonică despre simboluri în creştinism	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 4 Caracteristicile gândirii simbolice în Evul Mediu	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 5 Imitatio Christi în Evul Mediu	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 6 Carnavalul în Evul Mediu şi astăzi	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 7 Demonologia în Evul Mediu. Sacralizarea şi demonizarea spaţiului Îngerii Domnului în Evul Mediu: aspecte simbolice ale anghelologiei	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 8 Îngerii Domnului în Evul Mediu: aspecte simbolice ale anghelologiei	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 9 Imaginarul în epoca renaşterii. Concepţia lui M. Montaigne despre imaginaţie	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 10 Iconul în ortodoxie. Iconoclasmul.	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 11 Imagini simbolice în secolele XVIII–XIX (baroc, neoclasicism, concepţii raţionaliste)	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 12 Romantismul	- prelegere frontală - imagini, filme	
Tema 13 Psihologia analitică despre simbolism. Structurile antropologice ale imaginarului	- prelegere frontală - imagini, filme	

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

Tema 14 Şcoala iconologică din Hamburg – Filosofia formelor simbolice (E. Cassirer). Iconologie şi etnologie la E. Panofsky. Postmodernismul lui Aby Warburg	- prelegere frontală - imagini, filme	

Bibliografie

- Arasse, Daniel: Ars memoriae és vizuális szimbólumok: a képzelet kritikája és a reneszánsz vége. In: Pál József (szerk.): *Az ikonológia elmélete*. Szeged, 1997. 115–156.
- Duby, Georges: *A katedrálisok kora.* Művészet és társadalom. 980–1420. Budapest, Corvina Kiadó, 2005.
- Ivanov, Vjacseszlav V.: A kettős szimbolikus osztályozásról. In: *Nyelv, mítosz, kultúra.* Bp., 48–66.
- Lazarev, Viktor: Az orosz ikon. Andrej Rubljov „Szentháromság”-a. In: Uő: A középkori orosz festészet. Budapest, 1975. 7−19., 127−135.
- Orosz György: Egy XV. századi ikon üzenete a ma emberének. In: Szabadfalvi József–Viga Gyula (szerk.): *A Hermann Ottó Múzeum Évkönyve* XXVII. Miskolc, 1989. 141–145. (Rubljov Szentháromság ikonáról.), 1989.
- Platón: Phaidrosz. In: *Válogatott művei*. Budapest, Európa Könyvkiadó, 1983. 495−567.
- Röchrich, Lutz: Az ördög alakja a népköltészetben. *Ethnographia* LXXVII. 1966. 2. 212–228.
- Szőnyi György Endre: „A nagyerejű kép”: az ezoterikus és okkult szimbolizmus tipológiájához. In: Pócs Éva (szerk.): *Áldás és átok, csoda és boszorkányság.* Vallásetnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. Budapest, Balassi Kiadó, 2004. 351−366.
- Szőnyi György Endre: *Pictura & Scriptura*. Hagyományalapú kulturális reprezentációk huszadik századi elméletei. Szeged, JATEPress, 2004. 53−74.; 203−227.
- Takács Szilvia: Szövegvilág és festett univerzum. A népi imák és a szakrális képzőművészet kapcsolatai. In: Szemerkényi Ágnes (szerk.): *Folklór és vizuális kultúra*. Budapest, 2007. 170−183.
- Tánczos Vilmos: A folklór-képek kétféle értelmezéséről. In: Szemerkényi Ágnes (szerk.): *Folklór és vizuális kultúra*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2007. 43−51.
- Uszpenszkij, Leonyid: *Az ikon teológiája az ortodox egyházban*. Budapest, Kairosz−Paulus Hungarus, 2003. 335−374.

8.2 Seminar/ laborator/ proiect	**Metode de predare-învăţare**	**Observaţii**
Tema 1 Prezentarea temelor de seminar. Bibliografii şi manuale. Imaginarul în mituri. Caracteristicile gândirii mitice.	- prezentare orală	
Tema 2 Platonism şi neoplatonism în creştinism. Stilul gotic. Imagini franciscane (lumina, muzica, natura etc.)	- Prezentare orală cu suport tehnic vizual în condiţii prestabilite	
Tema 3 Fiinţe apocrife. Bestiariul Evului Mediu. Fiinţe demonice.	- Prezentare orală cu suport tehnic vizual în condiţii prestabilite	
Tema 4 Imagini eschatologice. Paradisul ân Evul Mediu.	- Prezentare orală cu suport tehnic vizual în condiţii prestabilite	
Tema 5 Imagini în biserici protestante din Transilvania (sec. 18).	- Prezentare orală cu suport tehnic vizual în condiţii prestabilite	
Tema 6 Imaginea în romantism. Chiciul.	- Prezentare orală cu suport tehnic vizual în condiţii prestabilite	
Tema 7 Mitul vitezei. (Paul Virilio) Imaginile recla	- Prezentare orală cu suport tehnic vizual în condiţii prestabilite	

Bibliografie

- Burckhardt, Titus: *Chartres és a katedrális születése*. Budapest, Arcticus Kiadó, 2001.
- Culianu, Ioan Petru: *Călătorii în lumea de dincolo.* Iaşi, Polirom, 2002. (Eredeti kiad.: *Out of This World*. Otherwordly Journeys from Gilgamesh to Albert Einstein. 1991.)
- Duby, Georges: *A katedrálisok kora*. Művészet és társadalom. 980–1420. Budapest, Corvina Kiadó
- Eco, Umberto: *Művészet és szépség a középkori esztétikában*. Budapest, Európa Könyvkiadó, 2007. 65−87. (zene, szám, harmónia), 104−147. (egyetemes allegorizmus), 233. old. et passim (noplatonizmus)
- Faragó Kornélia: *Kultúrák és narratívák. Az idegenség alakzatai*. Újvidék, Fórum Könyvkiadó, 2005.
- Fülemile Ágnes: Imaginárius etnográfia: A „monstrum hominis” ábrázolásának narratív és képi hagyatéka, és a világ korai felfedezése. In: Szemerkényi Ágnes (szerk.): *Folklór és vizuális kultúra*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2007. 87−119.

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

- Gandillac, Maurice de: Pszeudo-Dionüsziosz. In: Gerhard Ruhbach–Josef Sudbrack: *Nagy misztikusok*. Budapest, Kairosz Kiadó, 2005. 79–94.
- Gazda Klára 2000 A magyar hintázási hagyományok összehasonlító perspektívából. *Erdélyi Múzeum* LXII. 3–4. 193–236.
- Gombrich, E. H.: *Icones smbolicae*. A szimbolikus kifejezés filozófiái és ezek hatása a művészetekre. In: Pál József (szerk.): *Az ikonológia elmélete*. Ikonológia és műértelmezés 1. Szeged. 1997. 31–114.
- Görög Hajnalka: Képmetamórfózisok. Protestáns képteológia és alkalmazásai a 17–18. század prédikációelméletében és gyakorlatában. *Erdélyi Múzeum* LXIII. 2001. 3–4. 115–143.
- Szacsvay Éva: Protestáns ábrázolások és népművészet. In: Lackovits Emőke, S.–Mészáros Veronika (szerk:): *Népi vallásosság a Kárpát-medencében 5.* Konferencia Pápán 1999. június 22–24. I–II. Veszprém, I. 2001. 31–44.
- Ripa, Cesare: 1997. *Iconologia* (1593). Budapest
- Virilio, Paul 1992 *Az eltűnés esztétikája*. Budapest, Balassi Kiadó
- Virilio, Paul 2001 *Spaţiul critic*. Cluj-Napoca, Idea Design & Print

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Aplicarea principiilor şi metodelor de bază ale etnologiei pentru identificarea problemelor diverselor grupuri sociale în contextul comunicării asimetrice
- Identificarea metodelor, tehnicilor, procedeelor şi instrumentelor de cercetare, adecvate scopului cercetării diferitelor fenomene sociale şi culturale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	• Cunoaşterea conţinutului cursului • Cunoaşterea bibliografiei obligatorieie • Aplicarea creativă a cunoştiinţelor	- colocviu pe baza temelor de curs şi de seminar	50% (colocviu)
10.5 Seminar	• Prezenţă activă • Prezentarea lucrării în cursul semestrului bazată pe bibliografie şi cercetări proprii	- verificare pe parcurs a activităţii	50 %
10.6 Standard minim de performanţă			
• Cunoaşterea noţiunilor de bază • Cunoaşterea bibliografiei • Întocmirea lucrării de seminar pe baza acestuia • Prezenţă activă la seminarii			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
14. 03. 2022		
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament	
23. 03. 2022		

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ştampila facultăţii